

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. november 10.

A Számvevőszék hitelesítő véleményt ad az Európai Unió 2019. évi beszámolójáról, de jelzi: túl sok a kiadásokkal kapcsolatos hiba

A 2019. pénzügyi évre vonatkozó, ma közzétett éves jelentésében az Európai Számvevőszék megállapította, hogy az Unió beszámolója „megbízható és valós képet” ad az Unió pénzügyi helyzetéről. A számvevők szerint ugyanakkor a kiadásokat túl sok hiba érintette, különös tekintettel a magas kockázati kategóriába tartozó kifizetésekre. Emiatt – bár néhány kiadási területen javult a helyzet – a Számvevőszék elutasító véleményt adott ki a kiadások kapcsán. A számvevők egyben megragadják az alkalmat, hogy hangsúlyozzák: súlyt kell helyezni a koronavírus-válság kapcsán jóváhagyott és az elkövetkező néhány évben az uniós kiadások összegét csaknem duplájára növelő pénzügyi csomag gondos és hatékony kezelésére.

Az uniós kiadások terén tapasztalt szabálytalanságok átfogó szintje viszonylag stabil maradt: míg 2018-ban a kiadások 2,6%-át, 2019-ben 2,7%-át érintette hiba. Néhány kedvező fejlemény is tapasztalható az uniós kiadások kapcsán: a „Természeti erőforrások” fejezet esetében például a számvevők fejlődésről, az „Igazgatás” fejezet esetében pedig az eredmények fenntartásáról számoltak be. Az uniós költségvetés összetétele és időbeli alakulása miatt ugyanakkor 2019-ben az ellenőrzött kiadásoknak már több mint fele (53%) minősül magas kockázatúnak, ami növekedést jelent 2018-hoz képest. Ez főként a költségtérítés-alapú kiadásokra vonatkozik, például a kohézió és a vidékfejlesztés területén, ahol az uniós kiadásokat a tagállamok irányítják. A magas kockázatú kiadásokra gyakran összetett szabályok és támogathatósági kritériumok vonatkoznak. Ebben a kategóriában a becslések szerint továbbra is 4,9% a lényeges hibák aránya (2018: 4,5%). Mivel a Számvevőszék úgy ítélte meg, hogy ez a hibaszint általános érvényű, elutasító véleményt adott az uniós kiadásokról.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott éves jelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján: www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A számvevők a jövőről is szót ejtenek. 2020 júliusában az Európai Tanács politikai megállapodást kötött arról, hogy a 2021–2027-es uniós költségvetést összekapcsolják egy „Next Generation EU” nevű, a COVID-19 válság gazdasági és szociális hatásainak enyhítését célzó ideiglenes gazdaságélénkítő eszközzel. Ennélfogva az elkövetkező pár évben jóval nagyobb összegű uniós kiadásra kell számítani.

„A 2019. évi kiadásokra vonatkozó elutasító véleményünk ismét arra int, hogy egyértelmű és egyszerű szabályokra van szükség az uniós pénzgazdálkodás valamennyi területén, és eredményesen kell ellenőrizni a források felhasználását és a tervezett eredmények elérését – jelentette ki Klaus-Heiner Lehne, az Európai Számvevőszék elnöke. – Ez az elv különös hangsúlyt kap a COVID-19 járvány hatásainak enyhítését célzó tervezett gazdaságélénkítési alap kapcsán. A jelenlegi válságos időkben hatalmas felelősség nehezedik az Európai Bizottságra és a tagállamokra, hogy gondosan és hatékonyan kezeljék az Unió pénzügeit.”

A tagállamok mindeközben továbbra is a tervezettnél lassabban használják fel az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) nyújtotta forrásokat. 2019 (a jelenlegi hétéves költségvetési ciklus utolsó előtti éve) végéig mindössze 40%-át (184 milliárd euró) fizették ki a 2014–2020-as időszakra rendelkezésre álló, megállapodás szerinti uniós finanszírozásnak, sőt néhány tagállam még a források egyharmadát sem használta fel. Ez a fennálló kötelezettségvállalások szintjének megemelkedését eredményezte, amely 2019 végére elérte a 298 milliárd eurót, ami közel kétévi költségvetéssel egyenértékű. A kialakult helyzet miatt az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak több időt kell hagyniuk a felhasználásra az új költségvetési ciklusban, ami újabb problémákat és kockázatokat vet fel.

Háttérinformációk

2019-ben az uniós kiadások összege 159,1 milliárd euró volt, ami az uniós tagállamok államháztartási kiadása 2,1%-ának, illetve az uniós bruttó nemzeti jövedelem 1,0%-ának felel meg. A „Természeti erőforrások” terület tette ki az ellenőrzött források legnagyobb részét (47%), míg a „Kohézió” területhez kapcsolódó kiadás 23%-ot, a „Versenyképesség” pedig 13%-ot képviselt. A költségvetés mintegy kétharmada ún. „megosztott irányítás” keretében kerül felhasználásra, amelynek során a tagállamok osztják szét a forrásokat, választják ki a projekteket és kezelik az uniós kiadásokat.

A számvevők minden évben ellenőrzik az Unió bevételeit és kiadásait, és megvizsgálják, hogy megbízható-e az éves beszámoló, valamint hogy a bevételi és kiadási tranzakciók megfelelnek-e az alkalmazandó uniós és tagállami szabályoknak.

Az Unió beszámolójának elkészítése a nemzetközi költségvetési számviteli standardokon alapuló számviteli szabályok alkalmazásával történik. A beszámoló bemutatja az Unió pénzügyi helyzetét az előző pénzügyi év végén és az ebben az évben elért pénzügyi teljesítményét. Az Unió pénzügyi helyzete a konszolidálásba bevont uniós szervezetek rövid és hosszú lejáratú eszközeinek és forrásainak év végi állapotát jelenti.

A „hitelesítő” vélemény azt jelenti, hogy a számadatok megbízható és valós képet mutatnak, és megfelelnek a pénzügyi beszámolás szabályainak. „Korlátozott” a vélemény akkor, ha a számvevők nem tudnak hitelesítő véleményt adni, de a feltárt problémák nem általános érvényűek. Az „elutasító” vélemény arra utal, hogy széles körben állnak fenn problémák.

Az ellenőrzési vélemény megfogalmazása érdekében a számvevők tranzakciómintákat tesztelve készítenek statisztikai alapú becsléseket arról, hogy a bevételeket és a különböző kiadási területeket milyen mértékben jellemzik hibák. A becslött hibaszint mérésénél 2%-os küszöbértéket alkalmaznak, a szabálytalan bevételek vagy kiadások efelett minősülnek lényegesnek. A becslött hibaszint nem az esetleges csalás, gyenge hatékonyság vagy pazarlás

mértékét jelzi; azon becsült pénzösszegekről van szó, amelyeket nem kellett volna kifizetni, mivel felhasználásukra nem az uniós vagy nemzeti jogszabályoknak teljes mértékben megfelelő módon került sor.

Az Európai Számvevőszék az Európai Unió független külső ellenőre. Jelentései és véleményei az Unió elszámoltathatósági láncának alapvető elemei. Céljük, hogy biztosítsák az uniós szakpolitikák és programok végrehajtásáért felelős szervek – a Bizottság, más uniós intézmények és szervek, valamint a tagállami közigazgatási szervek – elszámoltathatóságát. A Számvevőszék felhívja a figyelmet a kockázatokra, bizonyosságot nyújt, jelzi a hiányosságokat és a követendő példákat, és iránymutatással szolgál a döntéshozóknak és jogalkotóknak ahhoz, hogy javítani tudják az uniós szakpolitikák és programok irányítását.

Az Unió költségvetéséről szóló éves jelentés, az Európai Fejlesztési Alapokról szóló éves jelentés és a „2019: Az uniós számvevőszéki ellenőrzésről röviden” című összefoglaló dokumentum a következő címen érhető el: eca.europa.eu.

November 13-án a Számvevőszék első ízben az uniós költségvetés átfogó teljesítményéről is közlést tett.